

Εισαγωγή στο Άγιο Τριώδιο

/ Γενικά Θέματα

Από την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου, αρχίζει η μακρά περίοδος του Τριωδίου, η οποία τελειώνει το Μεγάλο Σάββατο.

Είναι η σημαντική εορτολογική περίοδος της Εκκλησίας μας, διότι δίνει την ευκαιρία στους πιστούς να συναισθανθούν τη λανθασμένη πορεία της ζωής τους, να τη διορθώσουν και να επανακαθορίσουν τη στάση τους απέναντι στο θεό και τους συνανθρώπους. Αυτό αποτελεί σίγουρα απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσουμε κεκαθαρμένοι και αλλαγμένοι να οδεύσουμε στα σωτήρια Πάθη του Χριστού και τη λαμπρρηφόρα Ανάσταση.

Μια μικρή αναφορά πρώτα, στη ονομασία της περιόδου, τη διαίρεση και το σκοπό της. Με τη λέξη «Τριώδιο», εννοούμε το τμήμα εκείνο του κινητού κύκλου του εκκλησιαστικού έτους, που, όπως προκύπτει και από τα πιο πάνω που αναφέραμε,

έχει προπαρασκευαστικό χαρακτήρα για την προσωπική-υπαρξιακή συνάντηση του κάθε πιστού με το σταυροαναστάσιμο Πάσχα και ιδιαίτερα με τον Αναστάντα Κύριο μας. Σε αυτή την περίοδο, περιλαμβάνονται 10 Κυριακές και ισάριθμες εβδομάδες, από τις οποίες οι τέσσερις πρώτες Κυριακές και οι ενδιάμεσες τρεις εβδομάδες είναι προπαρασκευαστικές νηστείας και καλούνται γενικά των Απόκρεω, και οι υπόλοιπες επτά εβδομάδες των Νηστειών, η πρώτη ονομάζεται Καθαρά Εβδομάδα και η τελευταία ονομάζεται Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα. Από αυτές, οι έξι πρώτες εβδομάδες απαρτίζουν την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή και η τελευταία τιμάται με ιδιαίτερη νηστεία, εξαιτίας του γεγονότος ότι κατά τη διάρκεια της, έλαβαν χώρα τα θεία και υπερφυσικά Πάθη του Κυρίου.

Την ονομασία «Τριώδιον» την οφείλουμε στον Επίσκοπο Μαΐουμά Κοσμά.

Πρώτος αυτός συνέταξε ύμνους, που αποτελούνταν από τρεις ωδές, για να δηλώσει τα τρία Πρόσωπα της Παναγίας και Ζωαρχικής Τριάδας και τους αφιέρωσε σε κάποιες μέρες της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδας. Έτσι, τη Μεγάλη Δευτέρα ψάλλεται η πρώτη ωδή, τη Μεγάλη Τετάρτη η Τρίτη ωδή, το Μεγάλο Σάββατο η Πέμπτη, ενώ οι άλλες δύο, η ογδόη και η ένατη είναι σταθερές. Ψάλλονται δηλαδή όλες τις ημέρες.

Οι τέσσερις πρώτες Κυριακές

Αρχίζοντας, λοιπόν, από την πρώτη Κυριακή, του Τελώνου και του Φαρισαίου, δηλαδή από αυτή την που μας έρχεται Κυριακή, 25 Φεβρουαρίου 2024, αναγιγνώσκεται στις εκκλησίες η σχετική ευαγγελική περικοπή, η οποία είναι σε όλους μας γνωστή. Αυτό γίνεται για να παραδειγματιστούμε από την εωσφορική και ψυχοκτόνο υπεροψία του Φαρισαίου και να μιμηθούμε τη σωτήρια ταπείνωση και μετάνοια του αμαρτωλού Τελώνη, η οποία παρουσιάζεται σαν βασική προϋπόθεση για την έναρξη του πνευματικού μας αγώνα. Ιδιαίτερα ο σημερινός άνθρωπος με την αλαζονική υπεροψία που το διακρίνει στην καθημερινή του ζωή, έχει ανάγκη του εγκεντρισμού του στην ταπείνωση και τη μετάνοια ως πορεία που θα τον οδηγήσει σε διέξοδο ζωής από τα απελπιστικά αδιέξοδα του.

Στη δεύτερη Κυριακή, του Ασώτου ή του Φιλεύσπλαχνου Πατέρα όπως επικράτησε αργότερα, δεσπόζουν τα παραδείγματα της ειλικρινούς μετάνοιας και της σωτήριας επιστροφής στην απύθμενη αγάπη του Θεού, η οποία συνοδεύει τον άνθρωπο σε όλη του τη ζωή.

Η Τρίτη Κυριακή (των Απόκρεω) , είναι αφιερωμένη στη Μέλλουσα Κρίση του κόσμου. Στις εκκλησίες διαβάζεται το Ευαγγέλιο της σχετικής περικοπής, προκειμένου να συνειδητοποιήσουν οι πιστοί ότι κανένας εφησυχασμός δεν συγχωρείται , αλλά επιβάλλεται εγρήγορση και αγώνας.

Η τέταρτη Κυριακή (της Τυρινής) είναι αφιερωμένη στη μνήμη του τραγικού γεγονότος της αδαμιαίας παρακοής και της εξορίας των πρωτοπλάστων από τον Παράδεισο. Διαβάζεται το ευαγγέλιο της σωστής προσευχής και νηστείας, διότι από την επομένη, την Καθαρά Δευτέρα, αρχίζει η νηστεία και η ένταση του πνευματικού αγώνα , ως το Πάσχα.

Φωτογραφία: Ραφαήλ Γεωργιάδης, ope.gr

ope.gr